

A Debreceni Ítéltábla a dr. Gyurkó Péter ügyvéd ügyintézője mellett eljáró Gyurkó és Kállai Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek – a dr. Bihari Krisztina ügyvéd ügyintézője mellett eljáró Bihari Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt I. rendű alperes neve (cím) I. rendű és a dr. Nahóczky Endre ügyvéd (cím) által képviselt II. rendű alperes neve (cím) II. rendű alperesek ellen kölcsöntartozás megfizetése iránti perben az Egri Járásbíróság (8.P.20.962/2020/13. szám) és az Egri Törvényszék (27.P.20.011/2021/2. szám) között felmerült hatásköri összeütközés folytán meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az eljárás lefolytatására az Egri Járásbíróságot jelöli ki.

Erről az Egri Törvényszéket a 27.P.20.011/2021/2. számra hivatkozással értesíti.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az Egri Járásbíróság 8.P.20.962/2020/13. szám alatti végzésével a keresetlevelet áttenni rendelte az Egri Törvényszékhez. Határozatának indoklásában rögzítette, hogy a felperes elsődleges kereseti kérelmében az I. rendű alperest kérte kötelezni 3 100 000 forint és járulékai megfizetésére, míg másodlagos kereseti kérelme szerint – amennyiben a bíróság helyt ad az I. rendű alperes érvénytelenségi kifogásának – kérte a szerződés, mint forintszerződés érvényessé nyilvánítását és az I. rendű alperes kötelezését 2 200 625 forint és járulékai megfizetésére, továbbá II. rendű alperes ennek tűrésére kötelezését. Másodlagos kereseti kérelmében a szerződés érvényessé nyilvánítását az ügyleti kamat mértékének 8,68 %-ban történő megállapításával, illetőleg - amennyiben a bíróság a szerződés érvénytelenségét az árfolyamkockázatra történő kioktatás hiányában állapítja meg - úgy a Kúria Konzultációs Testülete által 2019. június 20-án közzétett iránymutatásban foglaltak szerinti kérte. Megállapította, hogy a felperes keresete olyan, látszólagos tárgyi keresethalmazatot tartalmaz, melyből a másodlagos kereset elbírálása a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban Pp.) 23. § (1) bekezdés 1. pontja (helyesen k) szerint a törvényszék hatáskörébe tartozik, mert annak tárgya - egyebek mellett - tisztességtelen szerződési feltétel érvénytelensége. Ezért figyelemmel az 1/2013. (VI.17.) PK vélemény 2. pontjára is, a keresetlevél áttételéről rendelkezett.

Az Egri Törvényszék 27.P.20.011/2021/2. szám alatti végzésével megállapította hatásköre hiányát és az iratokat az eljáró bíróság kijelölése végett a Debreceni Ítéltáblához rendelte el felterjeszteni. Indoklásában rögzítette, hogy a 2019. december 18. napján kelt felperesi nyilatkozat szerint az érvénytelenség megállapítására vonatkozóan kereseti kérelme nincs, a szerződés érvénytelenségére a perben az I. rendű alperes hivatkozik kifogás útján.

A felperes másodlagosan előterjesztett kereseti kérelme arra az esetre vonatkozik, ha a bíróság helyt adna az I. rendű alperes kifogásának. A per tárgyát a keresettel, illetőleg viszontkeresettel érvényesített jog határozza meg, ítéletében a bíróság a keresetről/viszontkeresetről dönt. A felperes keresetében kölcsönszerződésből eredő igényt

terjesztett elő, I. rendű alperes pénzfizetésre történő kötelezését kérte. Az I. rendű alperes viszontkeresetet nem terjesztett elő, ellenkérelmében kifogásként hivatkozott a kölcsönszerződés érvénytelenségére - egyebek mellett - az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses rendelkezések tisztességtelensége okán. A felperes eshetőleges kérelme a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban Hpt.) 213. § (1) bekezdés c) pontján alapszik, mely külön jogszabályban meghatározott semmisségi ok; az árfolyam-különbözet viselésére vonatkozó szerződési rendelkezések tisztességtelenségének megállapítására irányuló kifogást elutasítani kérte. Emellett arra az esetre, ha a bíróság a szerződés érvénytelenségét az alperes védekezése alapján az árfolyamkockázati tájékoztatás hiányára tekintettel megállapítaná, kérte a futamidő lejártát követően kiterhelt árfolyam-különbözet összegének mellőzésével kötelezni az I. rendű alperest. A felperes nem kérte a szerződés tisztességtelenségének, érvénytelenségének megállapítását, továbbra is marasztalásra irányuló kereseti kérelme van. Az ellenkérelemben foglalt kifogás az alperesi védekezés eszköze, az arról való döntés az ítélet rendelkező részében nem jelenik meg, az érvénytelenségi kifogás a per tárgyát nem változtatja meg, az egységes ítélkezési gyakorlat értelmében hatáskörváltozást nem alapoz meg.

Az ítéltábla a negatív hatásköri összeütközés feloldása során a következőkre volt figyelemmel:

A törvényszék helytállóan utalt arra, hogy a Pp. szabályai a perre állapítják meg a hatáskört, a pert pedig hatáskör szempontjából a felperes keresete alapján kell minősíteni. Nincs olyan eljárási szabály, ami a hatáskört a védekezés bármely formája szerint állapítaná meg, így a per elbírálása körébe tartozó kifogásoknak, mint amilyen az érvénytelenségi kifogás, a hatáskörré nincs kihatásuk (A fogyasztói szerződés érvénytelenségével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 2/2011. PK vélemény 4. pontja).

A Pp. 121. § (1) bekezdése alapján a kereset eleme a petítum, a jogállítás és az ezeket alátámasztó tényállítás, ezek meghatározása a fél perbeli rendelkező cselekményei körébe tartozik, a bíróság a Pp. 3. § (2) bekezdése szerint a keresethez kötött, azt kiterjesztően nem értelmezheti.

Jelen perben a felperes, mint jogosult kérelmére kibocsátott fizetési meghagyás útján a felperes a HIT 3615706 számú, jogelődje és alperes között létrejött kölcsönszerződés alapján 2 000 000 forint és ezen összeg után 2010. szeptember 16. napjától járó törvényes késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az I. rendű alperest. Az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban kereseti kérelmét ezzel egyezően tartotta fenn.

Az alperes érdemi ellenkérelmében elévülési kifogást terjesztett elő, illetőleg hivatkozott a kölcsönszerződés érvénytelenségére, mely érvénytelenséget a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjára, 213. § (1) bekezdés b) pontjának második fordulatra és a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésének megsértésére alapította, utóbbi körben utalva arra, hogy a felperesi jogelőd a szerződésben nem tájékoztatta a jogügylet kockázatairól, így árfolyam-különbözet megfizetésére nem köteles. A per során érvénytelenségi kifogását kiegészítve hivatkozott az árfolyamkockázat körében az Európai Unió Bíróságának C-51/17. számú döntésére, az árfolyamkockázatot az adósra telepítő szerződési rendelkezések tisztességtelenségére is.

A felperes keresetét többször is módosította, azt végső formájában akként tartotta fenn, hogy elsődleges kereseti kérelmében kérte az I. rendű alperes kötelezését a "II. rendű alperes jogelődje" és az I. rendű alperes között létrejött deviza kölcsönszerződésből eredő követelés és ezt követően a felperes és az I. rendű alperes között létrejött megállapodás alapján 3 100 000 forint tőke és ezen összeg után 2019. július 26. napjától a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő késedelmi kamat, illetőleg perköltség megfizetésére. Figyelemmel az I. rendű alperes által előterjesztett érvénytelenségi kifogásra másodlagos, eshetőleges kereseti kérelemként kérte a szerződés érvényessé nyilvánítását

annak megállapításával, hogy az éves ügyleti kamat mértéke 8,68 % és az I. rendű alperes kötelezését 2 200 625 forint, valamint ezen összeg után 2012. július 26. napjától a kifizetés napjáig járó mindenkoros jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő összegű késedelmi kamat megfizetésére. Kérte a II. rendű alperest ennek túsítésére kötelezni. Ez utóbbi elszámolás előadása szerint az árfolyamváltásból eredő követelést már nem tartalmazza. A felperes több alkalommal is kifejezetten akként nyilatkozott, hogy a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelme még eshetőlegesen sincs.

A felperes kereseti kérelme az I. rendű alperes marasztalására irányult a felperesi jogelőddel kötött kölcsönszerződés, illetőleg a felperes és az I. rendű alperes közötti megállapodás alapján. A perben a felperes ezen keresetét az 1952. évi Pp. fogalmai szerint nem változtatta meg, hiszen ezen jogszabály hatálya alatt keresetváltogatás a kereset tartalmának, vagyis a kereseti kérelemnek a megváltoztatását jelentette. A keresetváltogatás e szerint a keresettől elállás olyan speciális módjának volt tekinthető, amellyel egyidejűleg a felperes az eredeti keresettől eltérő, új keresetet terjeszt elő. A felperes tehát akkor változtatta meg a keresetét, ha az eredeti jogvédelmi tény helyett olyan tényt von be a perbe, amely egészen önálló perben is a jogvédelem alapjául szolgálna.

A felperes ugyanakkor kizárólagosan marasztalás iránti keresetet terjesztett elő, csupán - a Kúria DH. törvények hatálya alá tartozó szerződések érvénytelenségével kapcsolatos perekkel foglalkozó konzultációs testületének 2016. június 8. napján tartott üléséről készített emlékeztető 3. pontjában is megfogalmazott, eljárásjogilag választható lehetőséggel élve – az esetleges újabb perindítás kényszerének elkerülése érdekében, célszerűséből, eshetőlegesen az érvénytelenség további jogkövetkezmények levonására irányuló igényét is előterjesztve kérte az I. rendű alperes elsődleges kereseti kérelemtől eltérő összegű marasztalását. Keresete ugyanakkor eshetőlegesen sem tartalmaz a szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló petítumot, tény- vagy jogállítást. A szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti kereset hiányában a Pp. 23. § (1) bekezdés k) pontjában írt hatásköri szabály nem alkalmazható.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla a felmerült negatív hatásköri összeütközést a Pp. 45. § (1) bekezdése és (2) bekezdés b) pontja alapján az Egri Járásbíróság kijelölése útján szüntette meg.

Debrecen, 2021. február 23.

Dr. Veszprémy Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró